

1. Welkom en opening

Opening door Joke Kruijer en Heleen Versteegen. Er zijn personen van 18 gemeenten aanwezig.

2. Nieuws uit het land

- *Fiscaal maximum 2020 € 8,17 ([besluit SZW](#)):* Het fiscaal maximum dat ouders terugkrijgen als kinderopvangtoeslag is gewijzigd. Heb jij als gemeente al rekening gehouden met de stijging van dit bedrag?
- *Het dashboard van het CBS wordt in 2020 geactualiseerd:* Dit betekent dat de [berekening](#) van 2017 en 2018 worden gebruikt (t-2 en t-3), om de nieuwe budgetten te berekenen. Wij zullen jullie berichten als deze nieuwe berekening bekend is.
- *[Motie 'Onderzoek \(non-\)bereik VVE inburgeraars'](#):* Uit het onderzoek, uitgevoerd door Sardes, bleek dat de meeste kinderen van inburgeraars gebruik maken van voorschoolse educatie, en dat er geen signalen zijn dat er sprake is van substantieel non-bereik van deze kinderen. Het rapport biedt hiermee geen basis om VVE verplicht te stellen voor inburgeraars. Wat uit het onderzoek naar voren kwam en de gemeenten herkenden, is dat de groep kinderen van inburgeraars vaak niet als 'inburgeraar' geregistreerd wordt. Advies is om in je doelgroep definitie ook kinderen van inburgeringsplichtigen te benoemen (voor zover dat niet al gedekt is met de bestaande indicatoren).
- *[Motie over ouderbetrokkenheid meenemen bij de beoordeling van educatieve kwaliteit](#):* Er is verzocht om ouderbetrokkenheid te betrekken in de monitoring van de verhoging van de kwaliteit van ve. Besloten is dat het implementatieonderzoek (naar de implementatie van de nieuwe maatregelen 960 uren norm en inzet hbo'er in het onderwijsachterstandenbeleid) expliciet aandacht zal besteden aan de mate van ouderbetrokkenheid bij de ve. Daarnaast is ook in het onderzoek [EVENING](#) (naar de effectiviteit van de maatregel 960 uur) de doelgroep ouders betrokken. Van de aanwezigen neemt de gemeente Zutphen hieraan deel.
- *[Motie voorschoolse educatie bij een startleeftijd van 2 jaar](#):* Verzocht is om te onderzoeken wat het effect is voor de ontwikkeling van het kind als de startleeftijd voor voorschoolse educatie wordt verlaagd naar 2 jaar en te vergelijken met kinderen die op 2,5-jarige leeftijd beginnen met ve. Via het NRO wordt een opdracht uitgezet om antwoord te geven op deze vraag. Hierover is ook geschreven door Paulien Slot in een publicatie voor [PACT](#).
- *Motie aandacht voor peuters met een ondersteuningsbehoefte in Mbo-opleidingen.*
- Lees meer over de moties in de brief ['monitoring onderwijsachterstandenbeleid'](#)

Handige tools voor onderwijsachterstandenbeleid ontwikkeld en aangeboden vanuit het GOAB-consortium:

- *[Handreiking Schakelklassen](#):* Ruim de helft van de aanwezige gemeenten geven aan schakelklassen te hebben. Er is landelijk gebleken dat deze schakelklassen sterk zijn opgezet, maar vervolgens is de aandacht en het gesprek over de uitvoering verslapt waardoor in veel gemeenten minder zicht op de besteding van de middelen is. Deze handreiking biedt hulp als je hiermee aan de slag wil binnen jouw gemeente.
- *[Financiële bijsluiter OAB-middelen](#):* Het consortium GOAB maakt dit jaar nog een financiële bijsluiter voor gemeenten waarin richtlijnen en tips worden gegeven rond de besteding van de OAB-middelen. Hierin zal worden besproken waaraan je de GOAB-middelen mag uitgeven, en waaraan ook niet. Zodra de financiële bijsluiter beschikbaar is, krijgt elke gemeente bericht via de nieuwsflits. Ook zullen wij deze informatie delen via de [LinkedIn pagina van GOAB](#).
- *[Starterskit GOAB](#):* Voor iedereen die nieuw is met het GOAB beleid wordt er dit jaar nog een Starterskit GOAB ontwikkeld. De wijzigingen binnen het GOAB-beleid worden overzichtelijk op één plek op de website GOAB.eu geplaatst, zodat gemeenten hier snel en makkelijk actuele informatie kunnen vinden over het OAB-beleid. Zie: <https://goab.eu/Starterskit>

- *Informatie Hbo'er in de vve:* deze flyer wordt begin volgend jaar vormgegeven.
- *Op GOAB.eu een [overzicht](#) van praktijkvoorbeelden aanbod voor peuters met een aanvullende ondersteuningsvraag:* Er is overlap tussen VE en zorg, omdat een kind op de kinderopvang zowel een OAB indicatie kan hebben als dat er extra ondersteuningsbehoeften zijn. In de praktijk is dit hetzelfde kind, maar in beleid en financiering zijn het geschieden beleidstrajecten en financiële middelen. Gemeenten op de bijeenkomst geven aan dat dit “peuterplus” bij hen wordt genoemd, of dat dit terugkomt onder de noemer “passende kinderopvang”. Het ve aanbod is geen passende oplossing voor deze kinderen, en extra zorg mag niet worden gefinancierd vanuit het OAB beleid. De praktijkvoorbeelden op de GOAB website en een geplande bijeenkomst in het tweede kwartaal van 2020 over dit onderwerp kunnen meer duidelijkheid bieden waar de gemeente rekening mee moet houden bij deze peuters.

3. Stand van zaken 960 uur en Hbo'er in de VE

Op 16 oktober 2019 verscheen het [definitieve besluit](#) waarin de 960 uur voorschoolse educatie (ve) (per 1 augustus 2020) en de inzet van de hbo'er in ve (per 1 januari 2022) zijn uitgewerkt. In het besluit is opgenomen dat maximaal 6 uur per dag ve en het urenaanbod in de leeftijdsperiode 2,5 tot 4 jaar meetellen voor de 960 uren norm. Uren tussen 2 en 2,5 jaar mogen wel gefinancierd vanuit OAB, maar tellen niet mee voor het 960 uren aanbod.

Voor de inzet van de hbo'er geldt een urennorm van 10 uur per doelgroepkind per locatie per jaar. De 10 uur zijn flexibel inzetbaar, en hoeven dus niet alleen maar op één groep ingezet worden. Wel moet er in een pedagogisch beleidsplan vastgelegd zijn hoe de 10 uur ingezet worden. De hbo'er kan zowel als een pedagogisch coach en als beleidsmedewerker ingezet worden, en zowel op de groep als buiten de groep werken. De [opleidingseisen](#) zijn hetzelfde als die van een pedagogisch beleidsmedewerker vanuit de wet IKK (Innovatie Kwaliteit Kinderopvang), de hbo'er in de VE hoeft bijvoorbeeld geen extra VE opleiding te hebben afgerond als zij niet in de groepen meedraait als pm-er. Uiteindelijk is de verwachting dat de hbo'er kwaliteitsverbetering brengt in het VE-programma.

Vraag: Kun je deze 10 uur ook met een groepsactiviteit inzetten?

Antwoord: Dat kan, maar 10 uur coachen op de groep voor alle kinderen betekent niet dat je daarmee klaar bent voor alle peuters. Die 10 uur is namelijk per doelgroepkind. Je maakt voor de inzet van de uren een plan voor de hbo'er. Op 1 januari is telkens het meetmoment en wordt gekeken hoeveel VE kinderen je hebt. Als dit 20 kinderen is, dan heb je $20 * 10 = 200$ uren te besteden als hbo-uren. Dat geld moet nuttig besteed worden.

Vraag: Dient de hbo'er niet een VVE opleiding te volgen?

Antwoord: Als de hbo'er op de groep staat dan moet dit wel. Waak hier voor de zakelijke component van kinderopvangorganisaties: zij kunnen ondernemend omgaan met de hbo'er op de groep. Je kunt vanuit de gemeente eisen stellen aan de inzet van de hbo'er en samen met de uitvoerder kiezen voor basis of hoge kwaliteit VVE. Dit is een overweging.

4a. GOAB-middelen: meerjarenprognose

Gemeenten hebben onlangs de definitieve beschikking 2019 en voorlopige beschikking 2020 ontvangen. Deze bedragen worden jaarlijks vastgesteld op basis van berekende achterstandsscores van teljaren t-2 en t-3. De berekening van 2020 is dus gemaakt op basis van de achterstandsscores van 2017 en 2018. Je kunt dit terugvinden in de [CBS dashboard verwachte onderwijsachterstand](#).

De meeste gemeenten hebben sinds de invoering van de nieuwe indicatoren een hogere achterstandsscore en daardoor een hoger budget. Voor gemeenten die ineens heel veel minder budget krijgen is er een overgangsregeling.

4b. GOAB middelen: besteding

Welke vragen hebben jullie over de besteding van de GOAB middelen?

Vraag: Wat is de samenhang tussen de Asscher en GOAB gelden?

Antwoord: De Asscher gelden zijn bedoeld voor kinderen van ouders die én niet voor KOT én niet voor vve in aanmerking komen. De middelen zijn niet geormerkt. De GOAB middelen echter wel geormerkt. De Asscher middelen komen in de algemene middelen van de gemeente en zijn redelijk vrij te besteden.

Algemene opmerking over de besteding Asscher en GOAB gelden: het betreft een Rijksregeling maar goedkeuring van de doelmatigheid van je middelen moet door je eigen accountant gebeuren.

Vraag: Kan ik het vervoer voor de taalklas financieren uit GOAB gelden?

Antwoord: Als je een taalklas samen met een andere gemeente hebt, dan zullen de kinderen vervoer nodig hebben aangezien het dan vaak om grotere afstanden gaat. De gemeente en schoolbesturen betalen dit samen. De kosten voor vervoer mogen bij uitzondering uit GOAB-gelden worden betaald als je kunt aantonen dat er geen enkele andere mogelijkheid is om het te organiseren.

Vraag: Logopedie bekostigen uit GOAB-middelen: wat doet die logopedist specifiek voor GOAB kinderen?

Antwoord: Dit is vaak een grijs gebied en het is afhankelijk van de accountant of dit uit GOAB-middelen kan worden betaald. Formeel valt logopedie onder de zorgverzekeringswet. Daarom is het lastig om het uit GOAB-geld te betalen. Als het gaat om taalstimulering op voorschoolse groepen dan zou het wel kunnen.

→ Praktijkvoorbeeld vanuit de groep: twee logopedisten in gemeentelijke dienst die preventief werken aan taalachterstanden. Zij zorgen voor deskundigheid op de groep en dragen bij aan de algehele ontwikkeling van (VVE) kinderen.

→ Ander praktijkvoorbeeld uit de groep: de VVE metingen voor de hele gemeente in 1 monitor door de inzet van één logopedist. Die gaat op (ten minste) drie momenten bij elk VVE kind langs: bij de start, tussendoor en op het einde. Op deze manier worden de gegevens voor de monitor verzameld. Hiervoor wordt de Peabody Picture Vocabulary Test gebruikt. Hiervoor is het wel belangrijk dat deze logopedisten in dienst zijn van de gemeente.

→ Er wordt gekeken of het logopedisten vraagstuk (hoe te bekostigen, voorwaarden, etc.) terug kan komen in de financiële bijsluiter.

4c. GOAB-middelen: kostprijs ve

De prijzen van de kinderopvang stijgen gemiddeld met 4%. Heeft de uitbreiding naar 16 uur invloed op kost- of uurprijs? En heeft de invoering hbo'er invloed op uurprijs?

- De peuteropvang en ve zijn gemiddeld duurder (hogere uurprijs) dan de reguliere kinderopvang. Geluid vanuit de kinderopvang is dat prijzen omhoog gaan en dat zij financieel gezien niet meer uitkomen. Dit lijkt anders te zijn per kinderopvangorganisatie: de kinderopvang is nu eenmaal een commerciële markt en er zijn verschillen in uurprijzen.
- Kinderopvangorganisaties werken allemaal anders: de ene organisatie werkt met specifieke peutergroepen, de andere kinderopvang biedt dagdelen met extra ve aan. Dit laatste komt beter uit in bijv. de gemeente Lochem. Maar wie vangt de kosten op als een aanbieder aangeeft niet uit te komen met de uurprijs: de gemeente of laat je de kinderopvang een hogere ouderbijdrage vragen?
- Wat zit er in de prijs van de gewone opvang en hoe meet je dat dan? Als je extra betaalt, wat zit hier dan in? Een mogelijkheid is om de prijs voor reguliere en ve kinderen gelijk te stellen, waarbij de medewerker per doelgroepkind 1 uur per maand extra tijd krijgt.
- Er is gespecificeerd waar deze extra kosten in de ve opvang voor zijn (extra taakuren, materialen, etc.). Om discussies met ouders te beëindigen kun je heel specifiek zijn in je uur- en

middelenbesteding. Praktijkvoorbeeld: subsidie is voor elke houder hetzelfde en we hanteren gemengde groepen. Warme overdracht is dan ook mogelijk.

- **Opmerking:** een uurtarief per kind en basissubsidie per groep? Een idee is om voor elke groep een basisprijs te stellen maar naarmate je meer doelgroep kinderen in je groep hebt dan stijgt de prijs in categorieën. +3 doelgroepkinderen, +6 doelgroepkinderen, etc. Zo kun je goed financieren in groepen met zowel weinig als veel doelgroepkinderen. We spreken af om de volgende keer wat uitbreider in te gaan op de opbouw van de groepsprijs.

Vraag: Heeft het uitbreiden van de vve van 10 naar 16 uur invloed op kostprijs per uur?

Antwoord: De kostprijs zou kunnen stijgen, omdat bijvoorbeeld meer pedagogisch medewerkers moeten worden opgeleid. Maar de kostprijs zou ook kunnen dalen, aangezien het aantal uren stijgt waardoor bepaalde overheadkosten over meer uren kunnen worden verdeeld.

→ De hbo'er wordt ook betaald uit het GOAB budget en wordt dus ook doorberekend in de uurprijs. Dit zal verschillen per locatie, maar hoe dan ook beïnvloedt het de uurprijs. Bij de volgende bijeenkomst zullen we aan een opdracht werken over hoe je hier het beste mee om kan gaan.

Vraag: In ons uurtarief voor de kinderopvang is al rekening gehouden met een hbo'er. Dus daarom de vraag, zit de vve hbo'er dan ook al in het uurtarief??

Antwoord: Eigenlijk zijn er twee typen hbo'ers: één hbo'er in de wet kinderopvang (de pedagogisch beleidsmedewerker), deze wordt inderdaad betaald uit dat uurtarief, en één hbo'er als extra inzet in het GOAB in de vve. Deze laatste moet uit de GOAB-middelen worden betaald.

Vraag aan de groep: Wie gaat de kostprijs per uur aanpassen?

Antwoord: Op een enkeling na past iedereen de kostprijs aan. Eén gemeente is er nog over in gesprek en gaat het per augustus aanpassen.

De kostprijs wordt door de gemeente bepaald en het is aan te bevelen om bij alle organisaties met hetzelfde bedrag te werken. De ouderbijdrage kan door de houder zelf worden bepaald (als daar geen gemeentelijke afspraken over zijn gemaakt).

Vraag: Is dit niet oneerlijke concurrentie?

Antwoord: Het is de markt, concurrentie mag er zijn. Hier draag je als gemeente pas aan bij als je als gemeente bepaalt dat je de een of de ander meer of minder geeft. Maar hoe zit dit als je als gemeente doel hebt om nabije opvang te stimuleren? De kinderopvang in de ene buurt hanteert misschien een hogere prijs dan de kinderopvang in een andere buurt. Hier kun je als gemeente niet altijd iets aan doen, behalve bijv. dat je in je subsidieverordening opneemt dat de ouderbijdrage voor VE locaties hetzelfde is.

Vraag: Hoe ga je om met de feitelijke kostenstijging voor ouders (door de verhoging van 3,5 uur naar 4 uur)?

Antwoord: Ouders moeten een hoger aantal uren afnemen en de meeste gemeenten berekenen dat door in de ouderbijdrage. De hogere ouderbijdrage levert ouders wel meer op: meer uren opvang en ouders ervaren zeker in de begin periode dat hun kind zich in een versneld tempo ontwikkeld.

5a. Samenwerken met schoolbesturen

We praten over de samenwerking met schoolbesturen aan de hand van stellingen.

Stelling: "Alle schoolbesturen krijgen dezelfde behandeling".

Waarom wel? Er is nu eenmaal sprake van financiële gelijkstelling. Toch kunnen er problemen met onderverdeling tussen scholen binnen een bestuur zijn. Het gevolg daarvan kan zijn dat scholen rechtstreeks naar de gemeente komen om geld voor een pilot o.i.d. te vragen. Dit vereist een gesprek met betrokkenen: scholen, schoolbestuur en gemeente.

Waarom niet? Sommige gemeenten hebben maar te maken met één schoolbestuur.

Stelling: "GOAB beleid maken we samen met de schoolbesturen."

Waarom wel? GOAB beleid geef je vorm vanuit de LEA, bijvoorbeeld door een aparte werkgroep voor vve/goab te installeren.

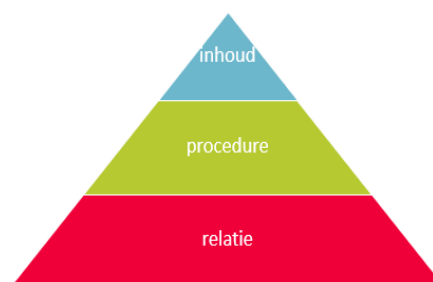
Waarom niet? Deze manier van werken is niet gebruikelijk in alle gemeenten. Wil je samenwerking met de schoolbesturen versterken, dan is het aan te bevelen om te beginnen met een concreet en gezamenlijk project en van daaruit de samenwerking structureler te maken (in opdracht van de LEA).

Stelling: "Schoolbesturen krijgen alleen GOAB middelen van ons als ze open communiceren over de resultaten."

Discussie: het is belangrijk om samen (jaarlijks) de doelen en werkwijzen inzichtelijk te maken en dat met elkaar te bespreken. Cofinanciering (bijvoorbeeld bij schakelklassen) is ook een logische vorm die goed past bij onderwijsachterstandenbeleid.

5b. Samenwerken met schoolbesturen: de communicatiedriehoek.

De relatie: de relatie gaat om de meningen, gevoelens, machtsverhoudingen en interactie. Wat speelt zich af op dit gebied? Communicatie met schoolbesturen wordt vaak verstoord door een stoorzender: de huisvesting. Dit kan problemen opleveren in de relatie. Opmerking vanuit de groep: je kunt er heel bewust voor kiezen om problemen te scheiden en dit zo naar elkaar uit te spreken "we gaan het deze keer niet hebben over huisvesting maar over...".

De procedure: dit gaat over de werkwijze, de afspraken en het 'hoe'. Hoe agendeer je binnen een werkgroep? Hoe praat je met elkaar, hoe maak je afspraken en hoe kun je elkaar attenderen op het niet-nakomen ervan?

De inhoud: dit gaat om het 'wat' en inhoudelijke vragen zoals hoe gaan we in de gemeente bezighouden met taalontwikkeling? Wat gaan we daar aan doen?

- Je moet de juiste vragen kunnen stellen, niet alleen over de inhoud maar ook over hoe je samenwerkt. Juist het reflecteren op hoe het gaat is hierbij erg belangrijk. Je bent vaak op een verschillend communicatieniveau met elkaar in gesprek: je kunt bijv. wel willen nadenken of praten over de inhoud maar steeds worden tegengehouden door de procedure. Als men de inhoud eng of spannend vindt, dan verschuilen ze zich vaak in de procedure.
- Mensen staan soms ook verder van de inhoud af: een schoolbestuur kijkt vaak abstracter of heeft minder voeling met de praktijk. Wat dan helpt is dat beide partijen uitspreken vanuit welk perspectief zij aan het overleg deelnemen.
- Het kan ook goed zijn om problemen te scheiden. Dan kun je prioriteiten stellen. In de praktijk merkt men ook dat schoolbesturen minder bezig zijn met GOAB, dat zien zij meer als een gemeentelijke aangelegenheid. De gemeente wordt bijv. aangesproken op hun GOAB gelden door besturen, terwijl het niet zo zou moeten werken.

6. Resultaatafspraken

Dit onderdeel stond op de agenda maar wordt i.v.m. tijdgebrek overgeslagen. De PowerPoint presentatie bevat een samenvatting van de eerder verspreide brochure. Als er nog vragen zijn over de resultaatafspraken dan kunnen deze via de mail worden gesteld (i.kruiter@sardes.nl of h.versteegen@sardes.nl)

7. Rondvraag/regiorondje

Sociaal medische indicatie (SMI): er lijkt een toename van het gebruik van de SMI en daardoor is er sprake van een budget overschrijding. Er is budget voor de SMI vanuit het Rijk, maar omdat dit budget niet expliciet gelabeld is, is het lastig dit in de financiën terug te vinden. Het SMI lijkt in ieder geval te worden overschreden met wat begroot is. Is dat een trend? Beleidsregels kunnen aangescherpt worden en dan zou je misschien met plafonds moeten werken. Heeft iemand recent een SMI geüpdatet? Mail dan Anna Adolfsen van de gemeente Heerde (a.adolfsen@heerde.nl).

→ Kan de BSO ook met GOAB middelen worden bekostigd voor kinderen die normaal niet gaan maar er wel baat bij zouden kunnen hebben? Als er voldoende GOAB-middelen zijn is het zeker het overwegen waard om bijv. BSO plekken in te kopen voor kinderen uit de GOAB-doelgroep die normaal gesproken niet naar de BSO zouden gaan.

→ Uitgaven voor de SMI mogen in ieder geval niet uit het GOAB budget worden betaald, dit staat ook in de financiële bijsluiter van het GOAB consortium.

8. Afsluiting

De nieuwe vergaderlocatie (CODA, Apeldoorn) bevalt goed. We spreken voor 2020 af dat we drie vaste momenten inplannen.